

RESTful Web servi (2)

Vrste zahteva nad resursima

- Idempotentne
  - Sigurne
- Nesigurne

Vrste zahteva nad resursima

- Idempotentni

- Mogu se ponavljati više puta, a da ne izazivaju negativne bočne efekte na serveru

GET /book

PUT /order/x

DELETE /order/y

- Ukoliko server ne funkcioniše ok, zahtev se može ponavljati dok server ne proradi
- Sigurni su oni idempotentni zahtevi koji ne menjaju stanje samog resursa na serveru

GET /book

Vrste zahteva nad resursima

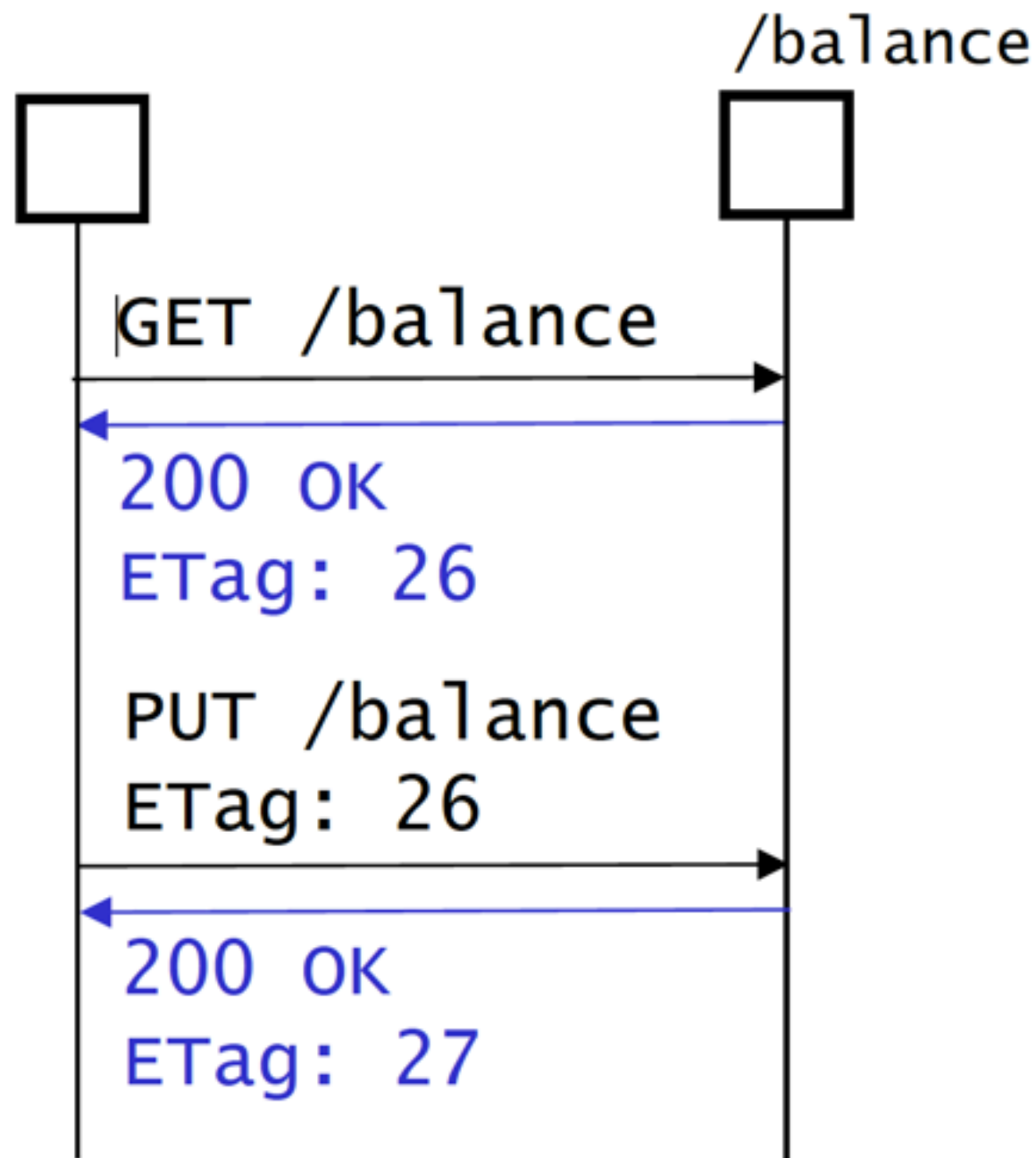
- Nesigurni zahtevi
  - ovi zahtevi modifikuju stanje na serveru i ne mogu se ponavljati, a da pri tome ne izazovu neželjene efekte
  - za ovakve zahteve neophodne su dodatne akcije u posebnim situacijama (tzv. state reconciliation)

POST /order/x/payment

- u nekim situacijama API se može refaktorisati tako da se koriste idempotentne operacije

Problem konkurentnosti

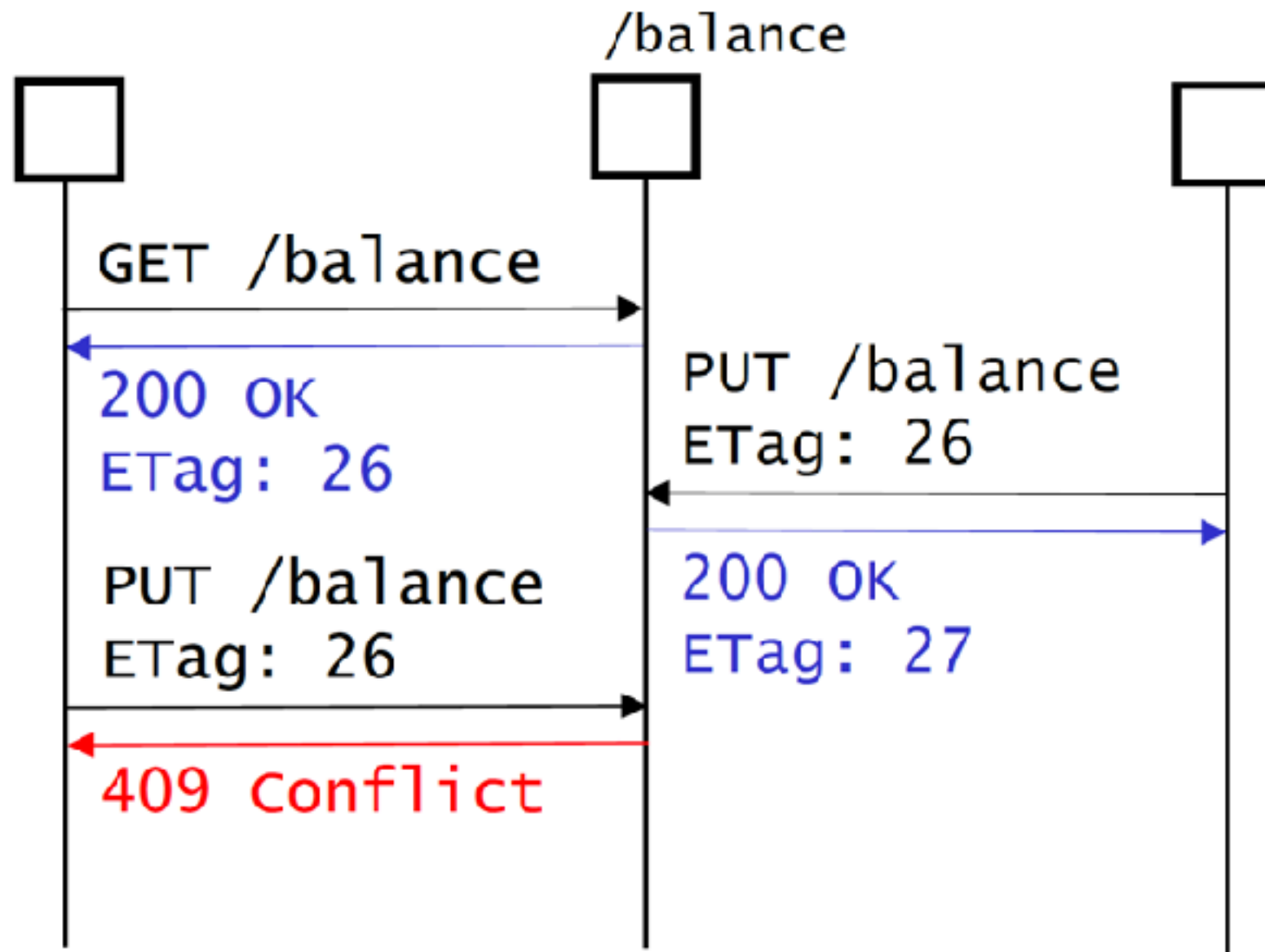

- Razlaganje APIja u niz idempotentnih zahteva pomaže da se prevaziđu problemi privremenih otkaza servisa
- Šta ako drugi korisnik konkurentno ažurira resurs?
- Da li raditi pesimističko zaključavanje resursa (eksplicitno zaključavanje) ili je moguće i neko drugo rešenje?

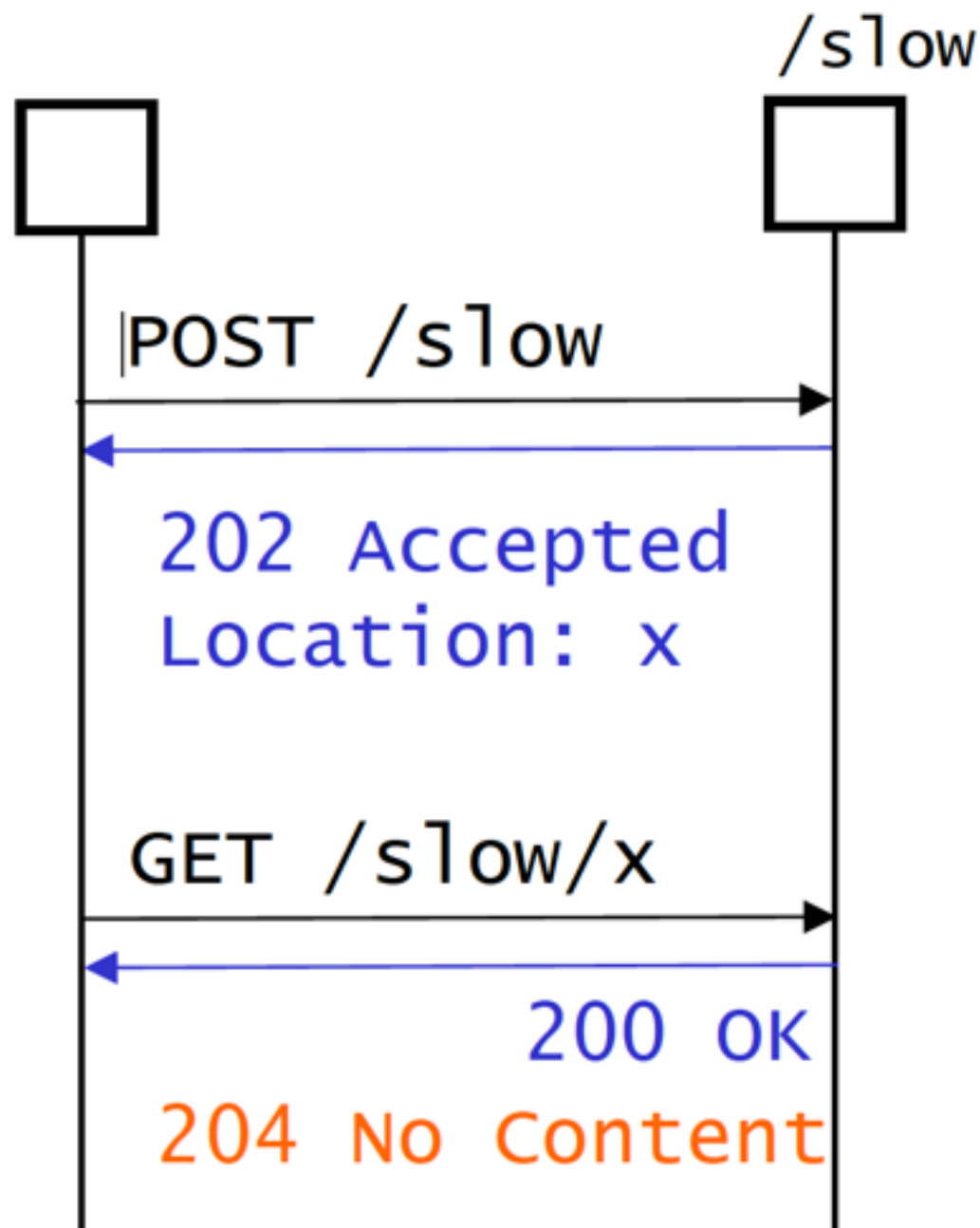
Problem konkurentnosti

- Status 409 može se iskoristiti da se korisniku prenese informacija da bi izvršenje zahteva dovelo do nekonzistentnosti resursa

Blokirajući ili neblokirajući zahtevi?

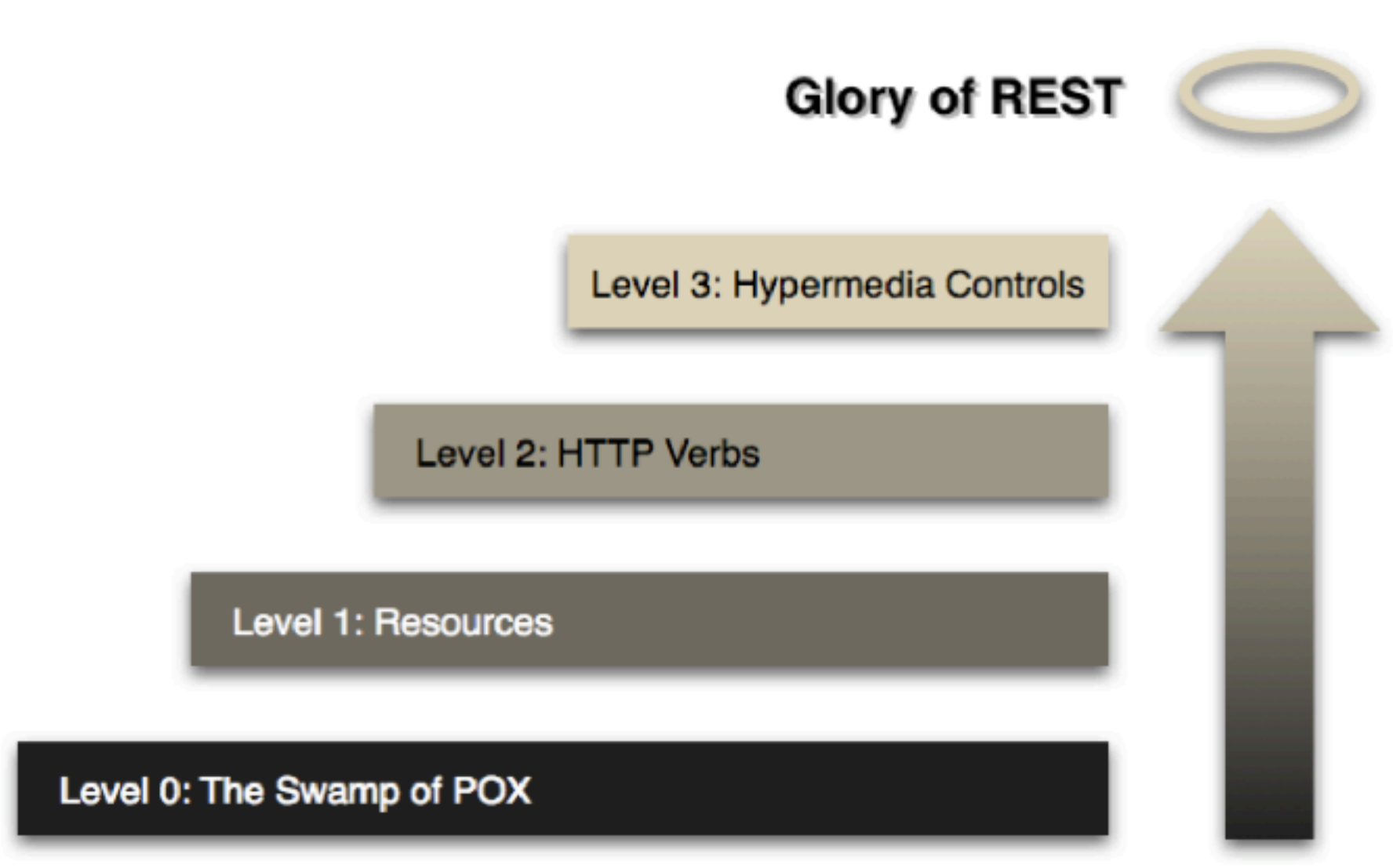

- HTTP je u svojoj suštini sinhron, ali ipak ne mora biti blokirajući
- za zahteve za koje znamo da mogu dugo da traju može se vratiti kod 202, sa informacijom gde naknadno preuzeti rezultat
- koliko često klijent treba da “proba” čitanje rezultata
  - odgovor sa `/slow/x` bi mogao da sadrži i estimaciju trajanja obrade

Richardsonov model zrelosti REST servisa

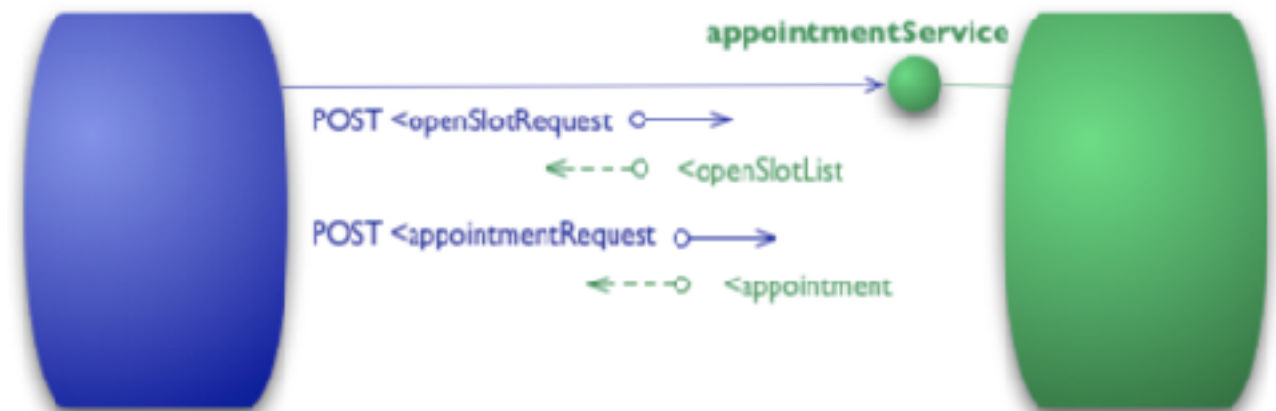
- Model koji je definisao Leonard Richardson koji promenu osnovnih principa REST-a razbija na nekoliko koraka.

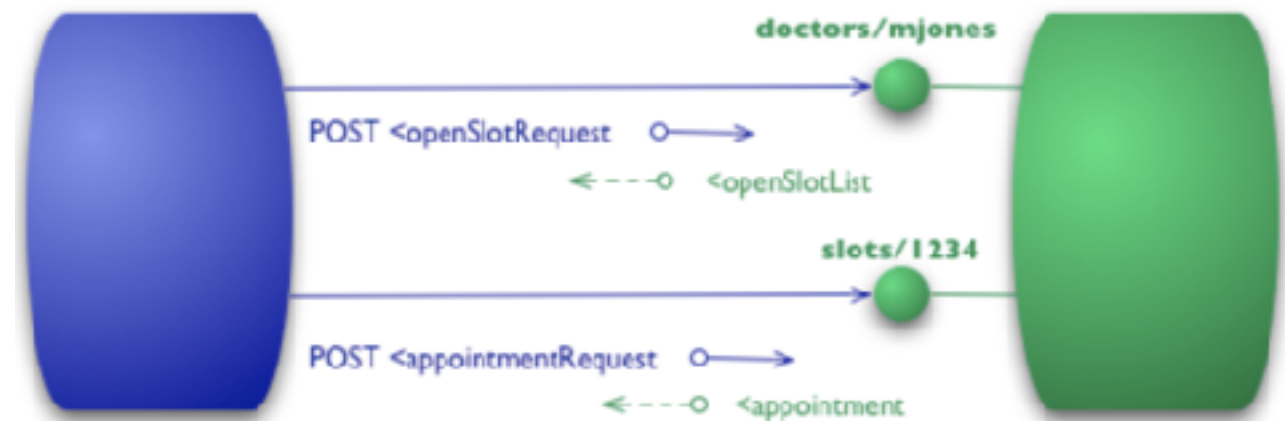

Richardsonov model zrelosti REST servisa

- Level 0: HTTP se koristi kao RPC Protocol (Tuneluje se POST+POX ili POST+JSON). Suštinski se koristi HTTP za udaljeni pristup ali bez korišćenja bilo kojih mehanizama weba. Obično se sve operacije obavljaju preko jedne adrese.

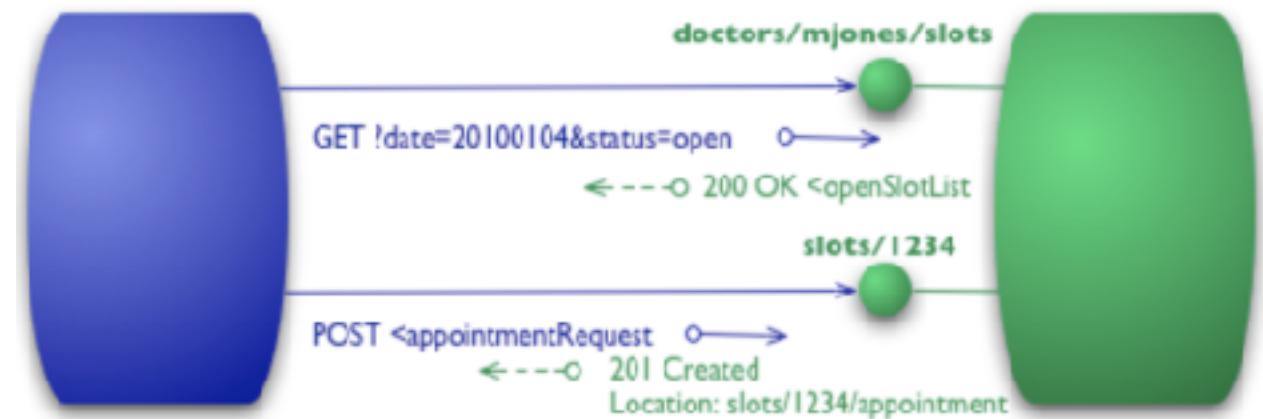

- Level 1: Identifikacija resursa - uvođenje više URI-ja za različite resurse (opšta adresabilnost resursa).

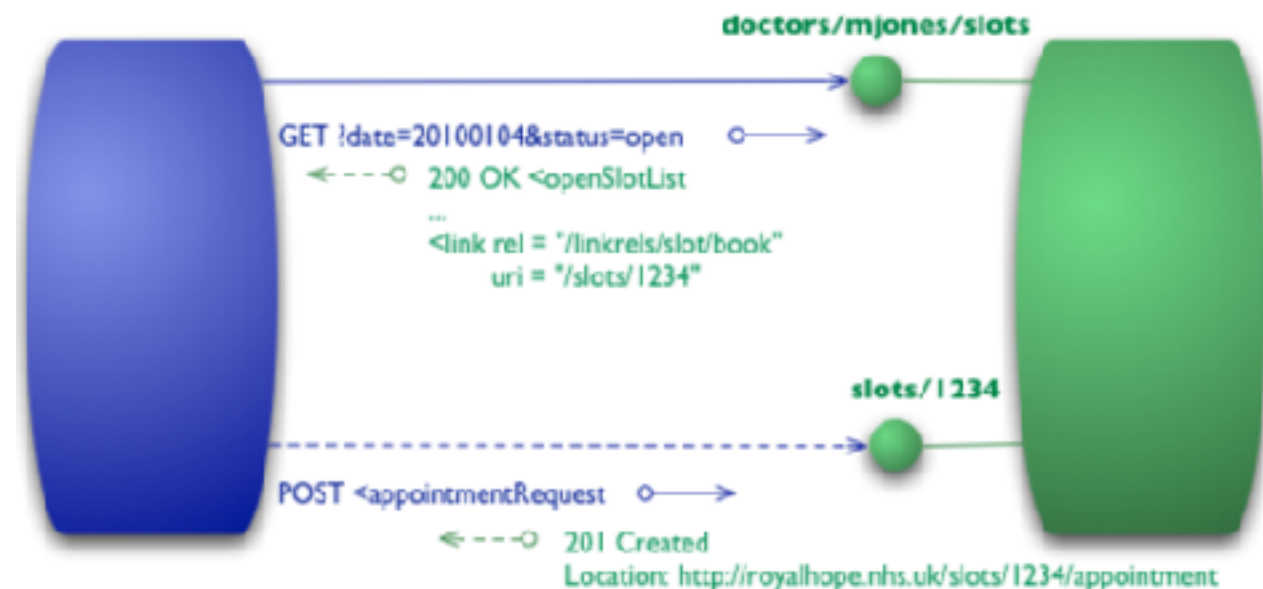

Richardsonov model zrelosti REST servisa

- Level 2: Uniformno korišćenje HTTP metoda (*Contract Standardization*). Na ovom nivou uvodi se konzistentna upotreba HTTP metoda - pojednostavljuje se razumevanje API-ja i bez previše pojašnjenja očekuje se određeno ponašanje. Obratiti pažnju i na povratne statusne kodove.

- Level 3: Hypermedia Controls / HATEOAS (Hypertext As The Engine Of Application State). Na ovom nivou i same osobine servisa i mogućnosti koje nudi klijentu mogu da se odrede pristupom servisu

Level 0, *antipattern (antišablon)* za REST HTTP samo za tunelovanje zahteva

---

- Tunelovanje kroz 1 HTTP metod

GET /api?method=addCustomer&name=Wilde

GET /api?method=deleteCustomer&id=42

GET /api?method=getCustomerName&id=42

GET /api?method=findCustomers&name=Wilde*

- Sve se radi preko GET zahteva
  - Prednost: lako se testira iz browsera
  - Mana: GET bi trebalo sa se koristi samo za čitanje
  - Ograničenje: max. količina podataka koju je moguće ovako slati je oko 4KB

Antišablon za REST

HTTP samo za tunelovanje zahteva

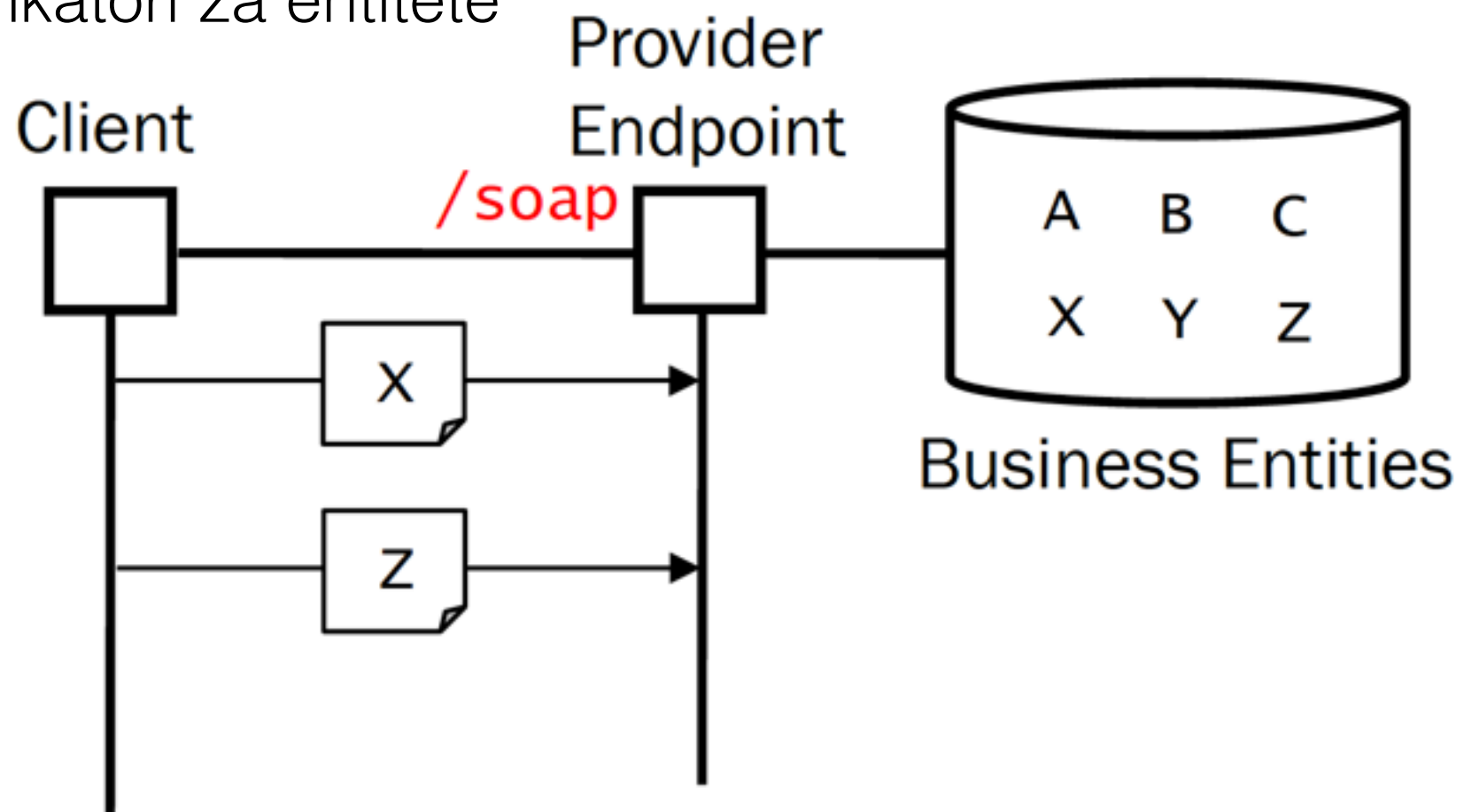

- Tunelovanje kroz 1 HTTP metod
- Sve se radi preko POST zahteva
  - Prednost: moguće je preneti veće količine podataka, pa i uploadovati fajlove
  - Mana: POST zahtev se ne smatra idempotentnim niti sigurnim (pa se stoga ne kešira, a i koristi se za potencijalno “nesigurne operacije”)

Antišablon za REST

HTTP samo za tunelovanje zahteva

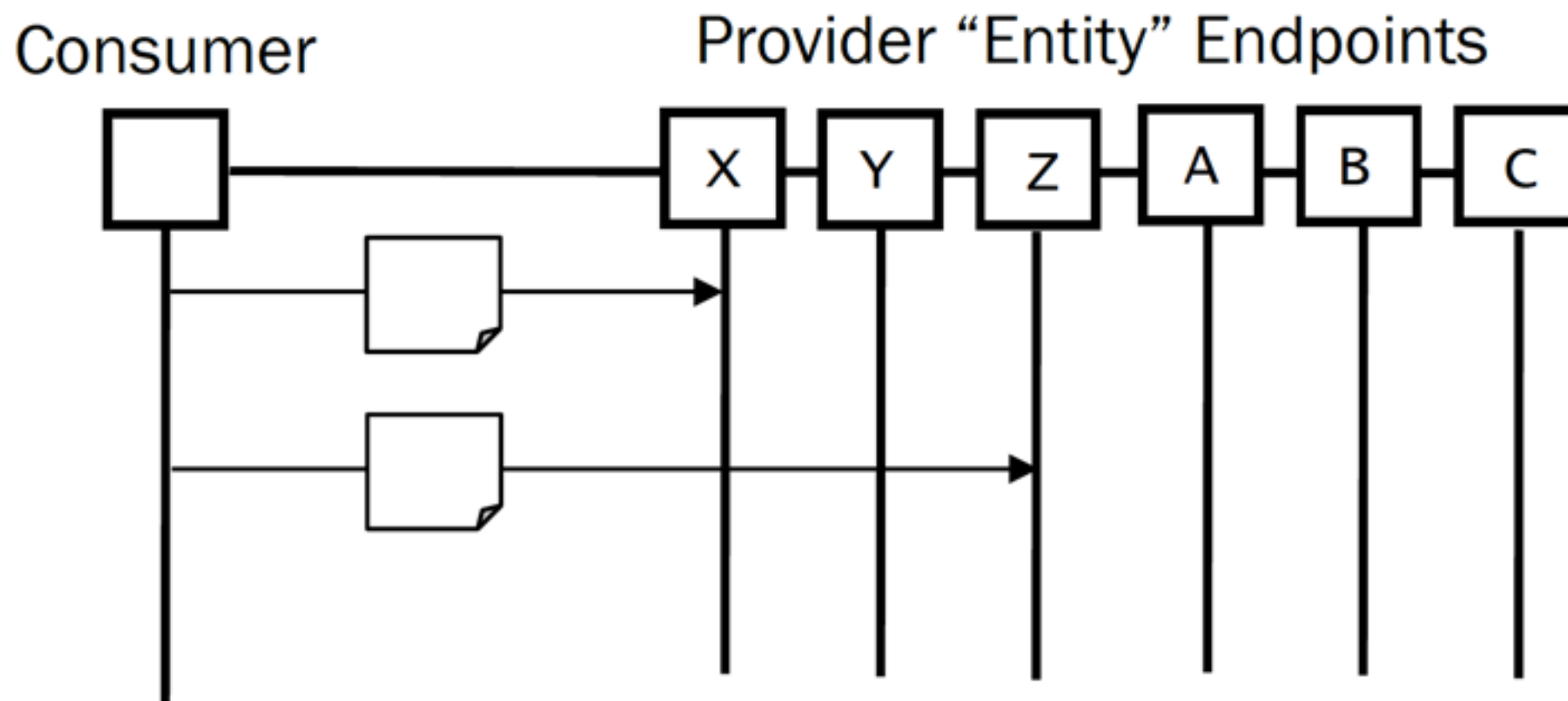
- Tunelovanje kroz 1 endpoint
- Servis sa samo jednim *endpoint-om* nije dovoljno granularan u smislu pristupa pojedinim entitetima-resursima. Klijent tada mora da radi sa najmanje dva identifikatora, jedan identifikator za sam servis, identifikatori za entitete

Opšta adresabilnost

- Rešenje za prethodni problem - svaki resurs postaje dostupan preko svog individualanog *endpoint-a*

Antišablon - Cookies

- Da li su Cookies RESTful?
  - Zavisi od načina primene - REST se zasniva na *stateless* komunikaciji
- 1. “kolačići” mogu i sami biti “zatvoreni”/samoopisujući - tako da sadrže sve informacije koje su neophodne za njihovu interpretaciju pri svakom zahtevu/odgovoru
- 2. “kolačići” sadrže samo reference na stanje aplikacije (koje se samo ne održava kao resurs)
  - prenose samo tzv. ključ sesije
  - Prednost: manje podataka se prenosi
  - Mane: Zahtevi više nisu “zatvoreni” pošto nose informaciju o nekom kontekstu koji bi server trebao da pamti.
Takođe neophodno je imati mehanizam koji će počistiti nekorišćene reference (istekle sesije)

Stateless vs. Stateful?

Stanje aplikacije

- Samo ime REST-a sugerije da se posmatra stanje resursa u distribuiranom sistemu, ali komunikacija je stateless.
- Stanje na klijentu:
  - Klijent se kreće po raspoloživim resursima tako što prati linkove, njegovo stanje je određeno posećenim linkovima
  - Server može da utiče na tranzicije stanja koje su klijentu raspoložive tako što mu u odgovoru na GET zahteve može slati hiperlinkove do resursa koje treba pratiti

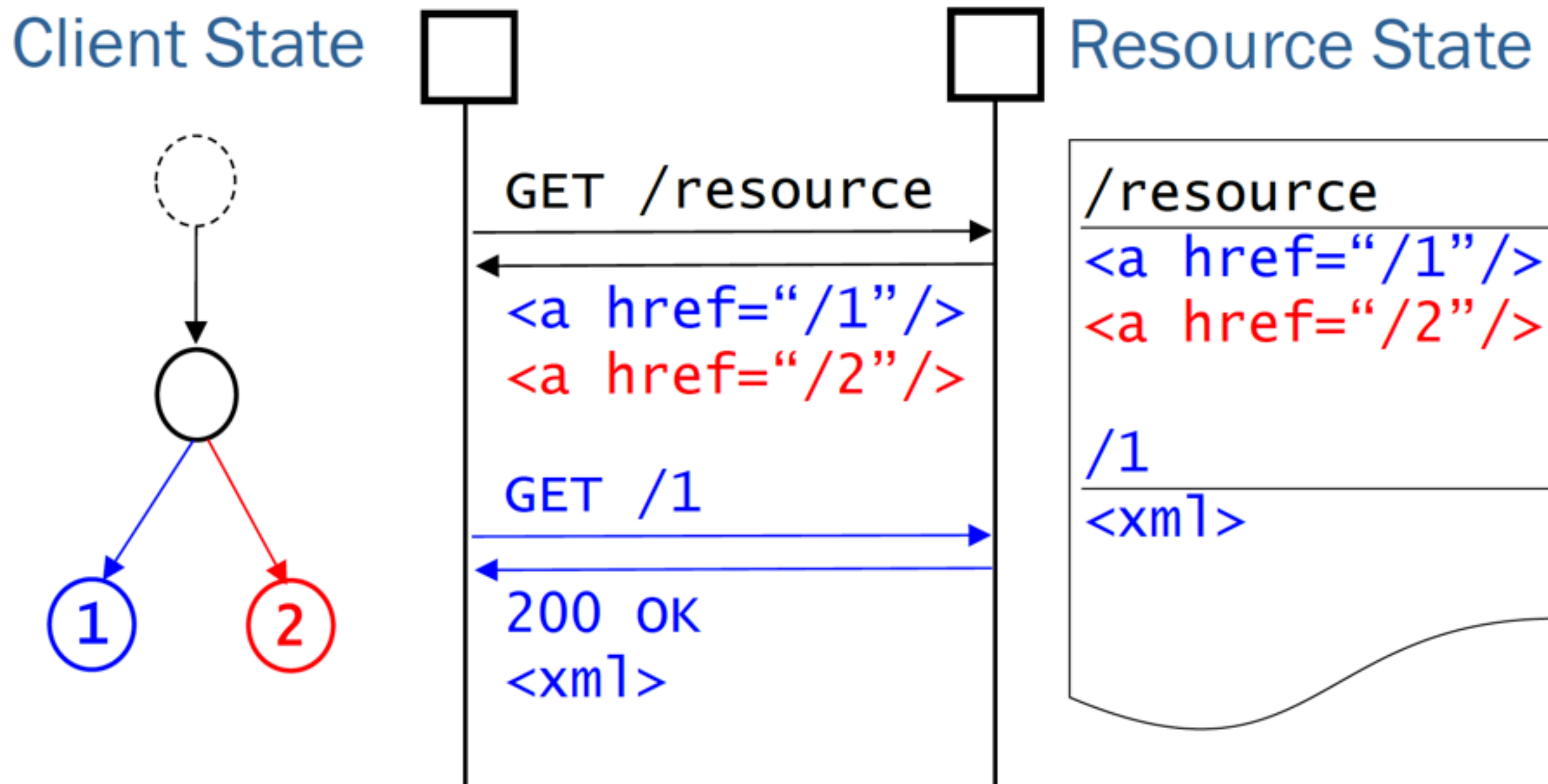

Stanje aplikacije

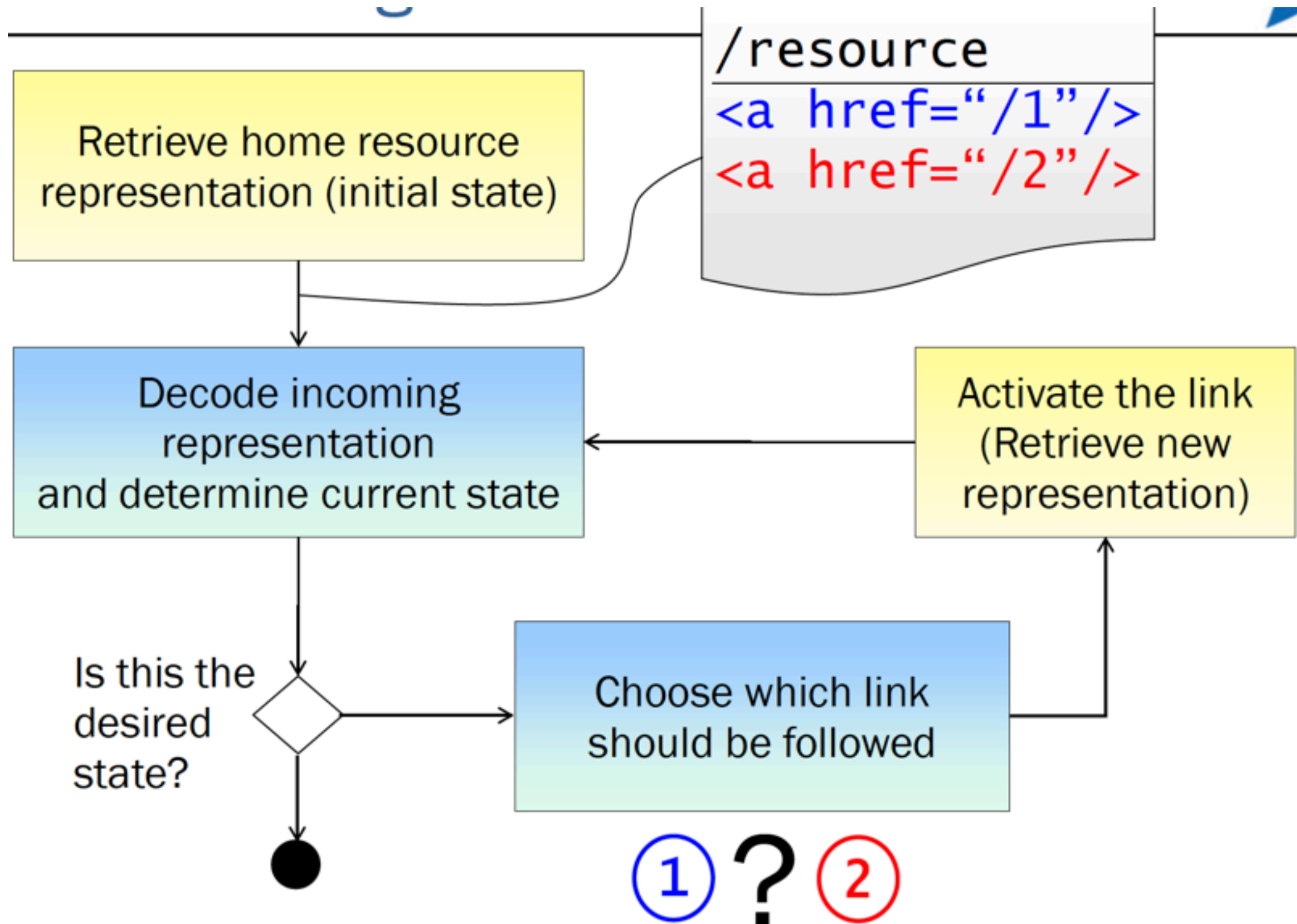

- Stanje na serveru:
  - Stanje resursa definiše perzistentno trenutno stanje aplikacije
  - Klijenti mogu pristupiti resursima koristeći različite reprezentacije
  - Klijent manipuliše stanjem resursa na serveru preko uniformisanog interfejsa koji obavlja CRUD operacije

Stanje aplikacije

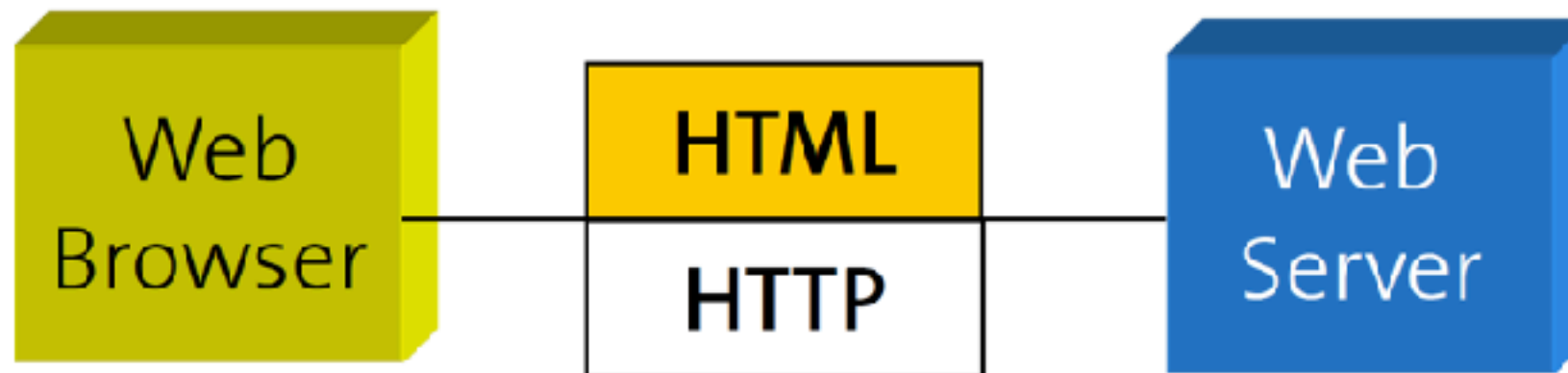

Algoritam rada klijenta

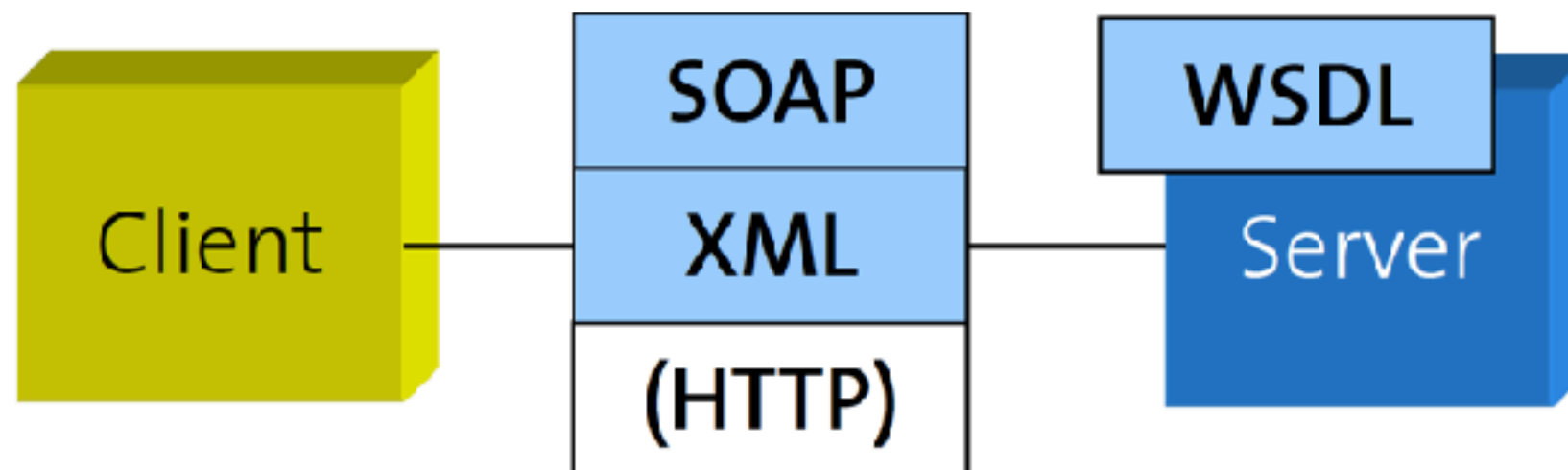

*REST vs. WS-**

Web Sites (1992)

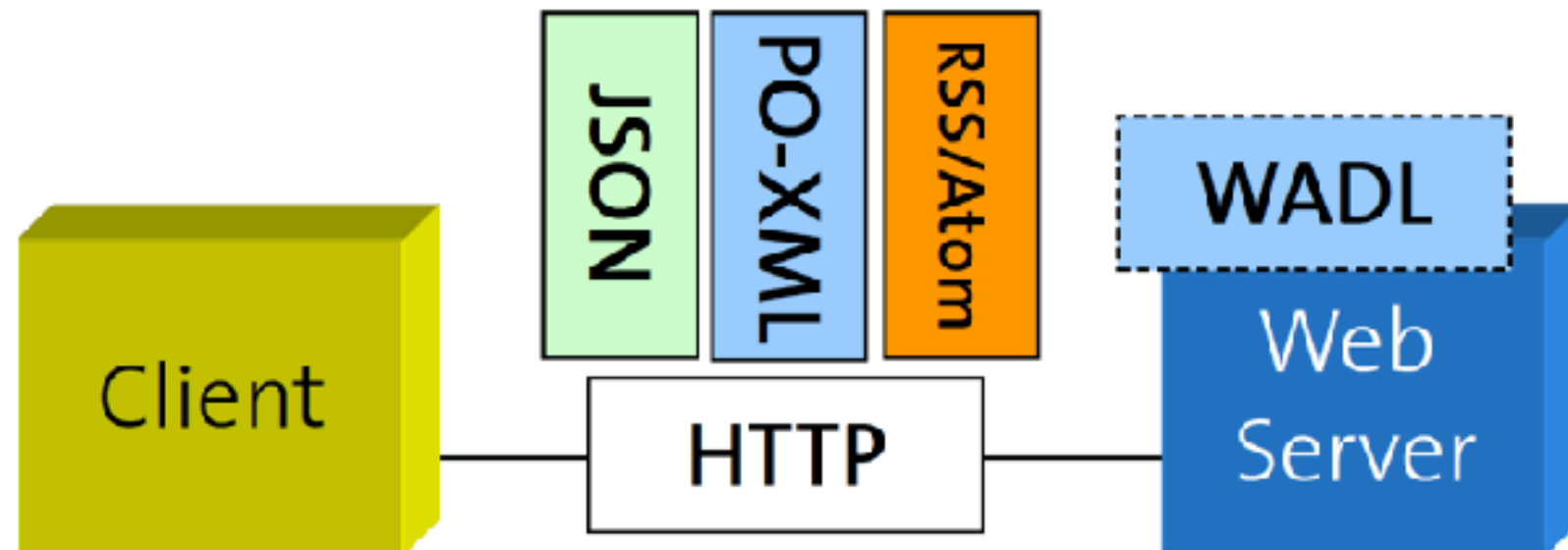

WS-* Web Services (2000)

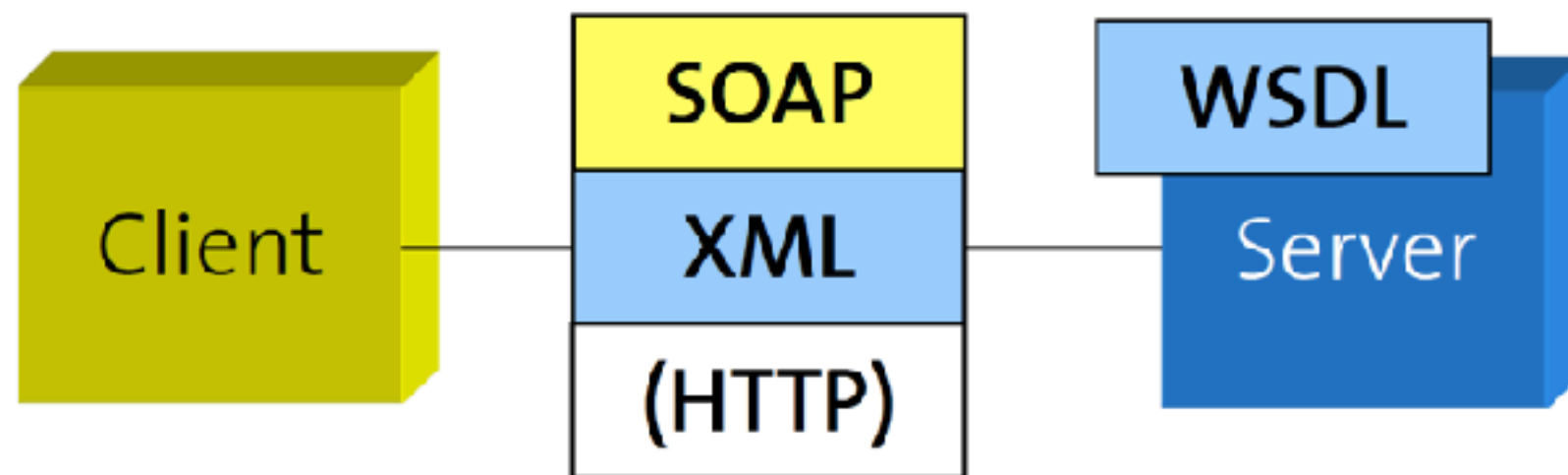

*REST vs. WS-**

RESTful Web Services (2007)

WS-* Web Services (2000)

REST standardni stack tehnologija
